



DOÇENTLİK YÖNETMELİĞİ

-26.03.2021-



AMAÇ VE KAPSAM

- ❖ Bu Yönetmeliğin amacı, doçentlik değerlendirmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.
- ❖ Bu Yönetmelik, doçentlik bilim/sanat alanlarının belirlenmesi, doçentlik başvurusu yapabilme şartları, başvuru zamanı ve usulü, doçentlik değerlendirme jürilerinin oluşturulması, doçentlik sürecinin yürütülmesi, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen intihal, diğer bilimsel araştırma ve yayın etiği ve disipline aykırılık iddiaları dolayısıyla izlenecek yollarla komisyonların teşkiline ve görevlerine ilişkin hükümleri kapsar.



DAYANAK

Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 11 inci ve 24 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.



DOÇENTLİK BİLİM/SANAT ALANLARI VE KRİTERLERİ

Doçentlik değerlendirmesi, Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen bilim/sanat alanlarında adayın akademik yayın ve çalışmalarının incelenmesi çerçevesinde yapılır. Bilim/sanat alanlarındaki güncellemeler izleyen dönemde, doçentlik kriterlerindeki güncellemeler ise kabul edildikleri tarihten sonraki ikinci doçentlik başvuru döneminde uygulanır.



BAŞVURU ZAMANI, ŞARTLARI VE USULLERİ

- ❑ Üniversitelerarası Kurul tarafından başka bir tarih belirlenmedikçe doçentlik başvurusu, yılda üç kez olmak üzere Ocak, Mayıs ve Eylül ayının yirminci günü başlayıp, en geç ilgili ayın son çalışma günü mesai saati bitimine kadar yapılır.
- ❑ Doçentlik başvurusu için;
 - Türkiye’de doktora yapmış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanı almış veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış ya da doktora, sanatta yeterlik ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlığın yurt dışından alındığı hallerde, bu unvanın denkliğine sahip olmak,
 - Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî bir yabancı dil sınavından en az elli beş puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak, doçentlik bilim alanının belli bir yabancı dille ilgili olması halinde ise bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek,
 - Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate alınarak belirlenecek asgari sayı ve nitelikte özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak, şarttır.



BAŞVURU ZAMANI, ŞARTLARI VE USULLERİ

- ❑ Doçentlik başvuruları, Üniversitelerarası Kurula elektronik ortamda belgeler ve bütün akademik çalışmalar yüklenmek suretiyle yapılır. Belgelerin aslının veya onaylı suretinin ibrazının gerekli olduğu hallerde, adaylar bu belgeleri elden veya posta ile Üniversitelerarası Kurula gönderir. Adaylar, Üniversitelerarası Kurulun belirlediği doçentlik alanlarında, değerlendirmeye esas akademik çalışmalarını fiziki olarak jüri üyelerine gönderir.
- ❑ Öğrenim belgesi, tez ve yabancı dil belgesinin eksik/hatalı olduğu tespit edilen adayın doçentlik başvurusu Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca iptal edilir. Doçentlik başvurusu iptal edilen aday takip eden dönemlerde yeniden doçentlik başvurusunda bulunabilir.
- ❑ Denkliği kabul edilenler dahil olmak üzere daha önce bir bilim/sanat alanından doçentlik unvanı aldıktan sonra başka bir bilim/sanat alanından yeniden doçentlik başvurusunda bulunan adaylar, aldığı doçentlik unvanına esas olan akademik çalışmaları yeni başvurularında puanlayamazlar.



DEĞERLENDİRME JÜRİSİNİN OLUŞTURULMASI

- Doçentlik Komisyonu tarafından, süresi içinde başvurusunu tamamlayan adaylardan her biri için, başvurulan bilim/sanat alanı göz önünde bulundurularak değerlendirme yapmak üzere beş asıl ve iki yedek üyeden oluşan jüri kurulur. Adayın başvurduğu bilim/sanat alanında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde jüri, üç asıl ve bir yedek üyeden oluşturulur. Jürinin üç kişi olarak teşekkül ettirilememesi halinde en yakın bilim/sanat alanından tamamlanmak suretiyle üç asıl ve bir yedek üyeden jüri oluşturulur.
- Doçentlik jürilerinde görev alabilecek profesör unvanlı öğretim üyelerinin listesi, Yükseköğretim Kurulu personel veri tabanındaki bilgiler esas alınarak belirlenir. Doçentlik değerlendirme jürisindeki asıl ve yedek üyelikler, bu listede ilgili bilim alanlarında yer alan öğretim üyeleri arasından objektif ölçütlere göre belirlenir.



DEĞERLENDİRME JÜRİSİNİN OLUŞTURULMASI

- Doçentlik değerlendirme jürisinde görev alabilmek için öğretim üyesinin Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında 2547 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi hükümlerine göre profesör olarak atanmış olması şarttır.
- Doçentlik değerlendirme jürisine atanan üyelere, jüri üyeliği görevi ve doçentlik başvurusunda bulunan adaylara jüri bilgileri elektronik ortamda erişime açılır. Jüri üyeliği görevi ve jüri bilgileri erişime açıldığı tarihi izleyen beşinci gün ilgililere tebliğ edilmiş sayılır. Doçentlik değerlendirme jürisinde görevlendirilen öğretim üyelerinin listesi mensubu buldukları üniversite rektörlüğüne bildirilir.
- Jüri üyelerine başvuru alanında yeterli sayıda profesör bulunmaması durumu hariç bir başvuru döneminde üçten fazla görev verilmez.



DOÇENTLİK DEĞERLENDİRMESİ

- ❑ Doçentlik değerlendirme jürisi, adayın başvuru dosyasını ilk olarak bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık bulunup bulunmadığı ve asgari başvuru şartlarının sağlanıp sağlanmadığı yönünden değerlendirir. Jürinin bilimsel araştırma ve yayın etiğinin ihlal edildiği yönündeki değerlendirme raporları, ilgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonu tarafından incelenir. Jürinin adayın asgari başvuru şartlarını sağlamadığı yönündeki değerlendirme raporları ise Doçentlik Komisyonu tarafından incelenir. Asgari başvuru şartlarını sağlamadığı tespit edilen adayın doçentlik başvurusu Doçentlik Komisyonu tarafından iptal edilir. Adaya, asgari başvuru şartlarını sağlamadığına ilişkin jüri raporları Doçentlik Komisyonu kararı ile birlikte bildirilir. Asgari başvuru şartlarını sağlamak kaydıyla, sonraki dönemlerde yeniden başvuru yapılabilir.
- ❑ Doçentlik değerlendirme jürisi, hakkında bilimsel araştırma ve yayın etiği ihlali bulmadığı ve asgari başvuru şartlarını sağladığını tespit ettiği adayın akademik çalışmalarının niteliği ve bilim/sanat alanına katkısını esas almak suretiyle “başarılı” veya “başarısız” bulunduğunu belirten ayrıntılı ve gerekçeli bir değerlendirme raporu hazırlar. Jüri üyesi raporunu süresi içinde Doçentlik Bilgi Sistemine yükler.
- ❑ Jüri üyelerine, değerlendirme raporunu hazırlamak üzere her aday için azami bir ay süre verilir. Doçentlik Komisyonu, gerekli hallerde bir aya kadar ek süre verebilir. Değerlendirme raporunu süresi içinde Doçentlik Bilgi Sistemine yüklemeyen jüri üyesinin görevi sonlandırılır ve yedek üyelerin raporları sırasıyla değerlendirmeye alınır.



DOÇENTLİK DEĞERLENDİRMESİ

- ❑ Jüri üyesi, rapor hazırlamasına engel olacak bir hal ortaya çıktığında görevden çekilme talebini görev yaptığı yükseköğretim kurumuna yazılı olarak bildirir. Mazereti üniversite yönetim kurulunca kabul edilen jüri üyesi, kararın bir örneğini süresi içinde Doçentlik Bilgi Sistemi (DBS) üzerinden Üniversitelerarası Kurula bildirmekle yükümlüdür. Bildirim üzerine, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından bu kişinin jüri üyeliği sonlandırılır ve yedek üyelerin raporları sırasıyla değerlendirmeye alınır.
- ❑ Görevini süresi içinde yapmayan veya mazeretinin uygun bulunduğuna ilişkin üniversite yönetim kurulu kararı bulunmadan bu görevden kaçınan jüri üyesinin genel hükümlere göre idarî ve cezaî sorumluluğu saklıdır.
- ❑ Mazeret nedeniyle çekilme, öğretim üyeliğinden istifa veya emeklilik gibi nedenlerle jüri heyetinde eksilme olursa, Doçentlik Komisyonu tarafından doçentlik başvurusunun geldiği aşama göz önünde bulundurulmak suretiyle, eksilen üye yerine yeni bir görevlendirme yapılabilir.



DOÇENTLİK DEĞERLENDİRMESİ

- ❑ Jüri raporları tamamlandığında, değerlendirmeye esas alınan raporlar ve başvuru sonucu ilgililere elektronik ortamda erişime açılır ve erişime açıldığı tarihi izleyen beşinci gün ilgililere tebliğ edilmiş sayılır.
- ❑ Beş üyeden oluşan jürilerde en az üç üyenin, üç üyeden oluşan jürilerde ise en az iki üyenin adayı başarılı bulması halinde aday başarılı sayılır. Başarısız bulunan aday, jüri tarafından eksik bulunan eser ve faaliyetleri tamamlamak kaydıyla müracaat dönemi esas alınmak suretiyle en erken izleyen üçüncü dönemde yeniden başvurabilir. Başarısız olan adayların yeni başvurularına ilişkin usul ve esaslar Doçentlik Komisyonunca belirlenir.
- ❑ Doçentlik başvurusunda bulunup başarısız olan adaya ait değerlendirmeye esas raporlar, yeni başvuruda jüri üyelerinin isimleri gizlenmek suretiyle doçentlik değerlendirme jüri üyelerinin erişimine açılır.
- ❑ Bilimsel/sanatsal yayın ve akademik çalışmalarının değerlendirilmesi sonucunda başarılı olan adaya, Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu kararı ile ilgili bilim/sanat alanında “Doçentlik Unvanı” verilir ve “Doçentlik Belgesi” düzenlenir.



BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİNE AYKIRILIK

- ❖ Üniversitelerarası Kurul, bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık ile disiplin cezaları bakımından doçentlik değerlendirmesine başvuran adayların durumlarını, kendi bünyesinde oluşturacağı veri tabanından kontrol eder.
- ❖ Eser incelemesi yapan jüri üyeleri, başvuru dosyasında yer alan herhangi bir eserde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık tespit ederse, bu durumu hazırlayacağı gerekçeli bir raporla ve iddiaya konu olan eserlerle birlikte Üniversitelerarası Kurula bildirir.
- ❖ Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiası hakkında gerekli işlemler, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yapılır. Üniversitelerarası Kurul, bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiası hakkında gerekli işlemlerin yapılması için durumu belgeleriyle birlikte ilgili bilimsel araştırma ve yayın etiği komisyonuna gönderir ve bir karar verilinceye kadar doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz.
- ❖ Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddialarını incelemek ve sonuçlandırmak amacıyla Üniversitelerarası Kurul bünyesinde Fen ve Mühendislik Bilimleri, Sağlık ve Spor Bilimleri, Sosyal ve Beşeri Bilimler ile Güzel Sanatlar alanlarından olmak üzere üç adet Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonu kurulur. Bu komisyonların kuruluşu, çalışma usul ve esasları Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenir.



BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİNE AYKIRILIK

- ❖ İlgili bilimsel araştırma ve yayın etiği komisyonu tarafından incelenen bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiasının doğru olmadığı tespit edildiğinde, doçentlik değerlendirme süreci kaldığı yerden devam eder. Bu takdirde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiasında bulunan jüri üyesinin görevi sonlandırılır.
- ❖ Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiası hakkında yapılacak inceleme neticesinde etik ihlalde bulunduğu karar verilen adayın başvurusu iptal edilir. Başvurusu iptal edilen aday, müracaat dönemi esas alınmak suretiyle en erken izleyen üçüncü dönemde yeniden başvurabilir. Yeniden doçentlik başvurusunda bulunan aday etik ihlal tespitine konu olan yayınlarını belirtmekle yükümlüdür. Aday yanlış beyan dışında etik ihlal tespitine esas olan yayınlarını beyannamede kullanamaz. Adayın idarî, cezaî ve hukukî sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.
- ❖ İnceleme neticesinde etik ihlalde bulunduğu tespit edilen adayla ilgili karar, gerekli disiplin ve diğer idarî işlemlerin başlatılması amacıyla bilgi ve gereği için adayın bağlı olduğu kuruma ve gerekli görülen hallerde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.



BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİNE AYKIRILIK

- ❖ Jüri üyelerince doçentlik değerlendirme başvurusuyla ilgili olarak adayın yanıltıcı bilgi veya belge sunduğunun ileri sürülmesi veya re'sen tespit edilmesi halinde, bu konuda bir karar verilinceye kadar Üniversitelerarası Kurul, doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz. İlgili bilimsel araştırma ve yayın etiği komisyonu tarafından yapılacak inceleme neticesinde iddianın doğru olduğunun tespiti halinde adayın başvurusu iptal edilir. Başvurusu iptal edilen aday, müracaat dönemi esas alınmak suretiyle en erken izleyen üçüncü dönemde yeniden başvurabilir. İddianın doğru olmadığına karar verilmesi halinde doçentlik değerlendirme süreci kaldığı yerden devam eder. Bu takdirde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiasında bulunan jüri üyesinin görevi sonlandırılır.
- ❖ Adayın doçentlik başvuru süreci devam ederken aday hakkında doçentlik başvuru dosyasında sunmuş olduğu herhangi bir eserinde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık bulunduğu iddiasını içeren şikâyet veya ihbar yapılması halinde, Üniversitelerarası Kurul bu başvuruyu değerlendirilmesi amacıyla derhal ilgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonuna gönderir. İlgili Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Komisyonu bu başvuru hakkında ön değerlendirme yapar. Yapılan ön değerlendirmede, başvurunun inandırıcı mahiyette bilgi ve belgeye dayalı olduğunun tespit edilerek iddianın incelenmesine karar verilmesi halinde Üniversitelerarası Kurul doçentlik başvurusuyla ilgili herhangi bir işlem yapmaz. Bunlar hakkında sekizinci fıkra hükümleri uygulanır.



DOÇENTLİK KOMİSYONU

- Bu Yönetmelikle verilen görevleri yerine getirmek üzere, Üniversitelerarası Kurul bünyesinde Doçentlik Komisyonu kurulur. Komisyon, sosyal, fen-mühendislik, sağlık bilimleri ve güzel sanatlar alanlarından profesör unvanına sahip on dokuz üyeden oluşur. Komisyon üyeleri, Üniversitelerarası Kurul Başkanının komisyon üye tamsayısının en az iki katı kadar önereceği aday arasından, Üniversitelerarası Kurul tarafından üç yıllığına seçilir. Komisyon ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan ve başkan vekili seçer. Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulu kararı ile gerektiğinde komisyon üyelerinden oluşacak alt komisyonlar kurulabilir.
- Doçentlik Komisyonu, Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenecek objektif ve denetlenebilir yöntemle göre her bir aday için ilgili sınav jürisinin asıl ve yedek üyelerini belirleyerek Üniversitelerarası Kurula sunar. Komisyon jürilerde ortaya çıkan maddî hataları düzeltir.
- Adayların doçentlik sürecine ilişkin her türlü itirazları Komisyon tarafından incelenerek karara bağlanır.
- Doçentlik Komisyonunda görev yapan öğretim üyelerinin yolluk ve yevmiyeleri, mensubu bulunduğu üniversite tarafından öncelikli olarak ödenir.



İLGİNİZ VE SABRINIZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM....